

Anna Mazanek

Bibliofilskie wydanie autografów Juliusza Słowackiego

Rocznik Towarzystwa Literackiego imienia Adama Mickiewicza 10, 61-62

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Anna Mazanek

BIBLIOFILSKIE WYDANIE AUTOGRAFÓW JULIUSZA SŁOWACKIEGO

Wśród polonistycznych publikacji pojawiają się niekiedy specjalne, cieszące oko rarytasy bibliofilskie. Inicjatywę przygotowania takiej edycji podjął w 1974 r. Instytut Filologii Polskiej Uniwersytetu Warszawskiego przy współdziałaniu Instytutu Kształcenia Nauczycieli i Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza. Pozycja nosi tytuł *Autografy Juliusza Słowackiego w Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza w Warszawie*¹ i została zadedykowana „Miłośnikowi i Badaczowi Słowackiego — Profesorowi Doktorowi Eugeniuszowi Sawrymowiczowi”. Bardzo to piękny i miły gest, tym bardziej że publikację opracowano wytwornie i z dużym pietysmem na 29 podwójnych arkuszach papieru ręcznie czerpanego. Każdy tekst prezentowany jest w postaci fotograficznej podobizny rękopisu oraz w dokładnej wersji transliterowanej, odbitej antykąwą toruńską w drukarni Muzeum im. Przypkowskich w Jędrzejowie.

Przy opracowywaniu utworów poetyckich podjęto specjalny wysiłek, zmierzający do ukazania przebiegu procesu twórczego. Widać to na przykładzie *Uspokojenia*. W tekście zaznaczono wszystkie odmiany wariantowe liryku oraz określono kolejność poprawek dokonywanych przez poetę. Kierunek i kolejność zmian sygnalizowano przy pomocy odpowiednich znaków graficznych.

Dzięki temu publikacja wydana w nakładzie 160 egz. i stanowiąca swoiste *curiosum* uzyskała niewątpliwą wartość funkcjonalną. Będzie ona z pewnością niezwykle pomocna przy wszelkiego rodzaju ćwiczeniach edytorskich. Może być także z powodzeniem wykorzystywana w toku nauczania poezji Słowackiego i w obcowaniu z nią.

Edycja obejmuje w porządku chronologicznym wszystkie znajdujące się w warszawskim Muzeum utwory poetyckie Słowackiego (*W sztam-*

buchu Marii Wodzińskiej, Uspokojenie, Król-Duch — strofy XXXV - - XXXIX Pieśni III pierwszego Rapsodu) oraz listy i dwa kwity. Otwiera ją krótki *Bieg życia Juliusza Słowackiego* spisany przez poetę dnia 31 stycznia 1830 roku w Warszawie. Z pięciu listów pierwszy, z dnia 22 maja 1839 r. skierowany jest do Konstantego Gaszyńskiego i dotyczy francuskiego przekładu *Anhellego*. Adresatami następnych są: Ludwik Plater (listy z dnia 2 sierpnia 1840 r. i 2 marca 1841 r.), Władysław Słowacki — brat stryjeczny poety (list z dnia 14 marca 1845 r.) i Kornel Ujejski (list z dnia 25 grudnia 1848 r.). Kwity wystawione na nazwisko gen. Kniaziewicza przez Słowackiego, jako „Dyrektora Kassy” Klubu Polskiego w Paryżu, pochodzą z dnia 16 listopada 1840 r. i 8 stycznia 1841 r.

O wszystkich zamieszczonych w publikacji autografach podano zwięzłe informacje, zawierające opis zewnętrznego wyglądu manuskryptów oraz wiadomości o źródłach, z jakich trafiły one do zbiorów muzealnych.

Tak pomyślane i opracowane wydanie rękopisów Juliusza Słowackiego jest cenną i zarazem użyteczną pozycją bibliofilską.

¹ *Autografy Juliusza Słowackiego w Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza w Warszawie*. Warszawa 1974.